

Tárgytematika / Course Description

Minőségi tejtermelés

MMNSBSJ3128

Tárgyfelelős neve /

Teacher's name: dr. Lencsés-Varga Erika

Félév / Semester: 2016/17/1

Beszámolási forma /

Assesment: Vizsga

Tárgy heti óraszám /

Teaching hours(week): 5/2/0

Tárgy féléves óraszám /

Teaching hours(sem.): 0/0/0

OKTATÁS CÉLJA / AIM OF THE COURSE

A tárgy oktatásának célja alapvető ismereteket adni a tejképződés élettani folyamatairól, a tej összetételéről, tulajdonságairól, a tejhozamot és az összetételt befolyásoló legfontosabb tényezőkről, továbbá megismertetni a hallgatókkal a higiénikus tejtermelés és tejkezelés módszereit.

A hallgatók megismerik a tejtermelésben szerepet játszó különböző gazdasági állatfajokat, azok fajtáit, a jó minőségű tej termelésének körülményeit, a tejelő állatok tartástechnológiáját, takarmányozását.

TANTÁRGY TARTALMA / DESCRIPTION

A tárgy a tejmirigy anatómiájának és a tejtermelés élettani folyamatainak tisztázását követően részletesen tárgyalja a tej mennyiségét, összetételét, legfontosabb tulajdonságait befolyásoló tényezőket.

A félév során a hallgatók a következő témakörökkel ismerkednek meg:

- Általános tejtermelési ismeretek, a világ és hazánk tejtermelése, fogyasztása, kereskedelme
- A tejmirigy fejlődése, anatómiája, a tejtermelés élettani folyamatai, a tej összetevői és képződésük, a tejelválasztás hormonális szabályozása
- A szarvasmarha tejtermelése, tejtermelő szarvasmarha fajták és nemesítésük, tejtermelő tehénállományok tartástechnológiája, takarmányozása
- A juh tejtermelése, tejtermelő juhajtók és nemesítésük, értékmérő tulajdonságaik, tejtermelő anyajuhok tartása, takarmányozása
- A kecske tejtermelése, tejtermelő kecskeajtók és nemesítésük, értékmérő tulajdonságaik, tejtermelő kecskék tartása, takarmányozása
- A ló tejtermelése, lovak takarmányozása
- Háziállataink (kérődző és nem kérődző) kolosztrumának és tejének az összetétele
- A tej összetevőinek táplálkozási értéke
- A tej mennyiségét, összetételét és tulajdonságait befolyásoló tényezők
- A jó minőségű tej termelésének alapjai, fejéstechnika, a tej kezelése
- Tejminőséget befolyásoló takarmányozási tényezők
- Tejminősítés, tejfeldolgozás
- A tejtermelés higiénája
- A tejtermelés közgazdasági és munkaszervezési kérdései

A kurzus során több alkalommal üzemlátogatáson (Magyar Tejkísérleti Kutatóállomás, Óvártej Zrt., kecske –és szarvasmarhatelepek) vesznek részt a hallgatók, mely során gyakorlati tapasztalatokat szerezhettek, közelebbről megismerhetik a termék előállítás folyamatát, bepillanthatnak a laboratóriumi munkákba

---

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE / ASSESSMENT'S METHOD

Számonkérés formája: írásbeli vizsga

50%> elégtelen

50-60 % elégséges

60-75 % közepes

75-90 % jó

90 %< jeles

KÖTELEZŐ IRODALOM / OBLIGATORY MATERIAL

Csapó János, Csapóné Kiss Zsuzsanna (2002): Tej és tejtermékek szerepe a táplálkozásban, Mezőgazda Kiadó

Császár Gábor, Unger András (2005): A minőségi tejtermelés alapjai, Szaktanácsadási Füzetek FVM

Husvéth Ferenc (2011): Termelésélettan (www.tankonyvtar.hu)

Szakály Sándor (2001): Tejgazdaságtan, Szaktudás Kiadóház Zrt.